

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

Biró Pál
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy negyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

¶ Kivándorlásról.

Népmentés. — Kötött birtokok.
Zempléni felvidéki vasutak.

Írta: Demeter János.

A sók baj közepette egy óriási mulasztást követtek el az intézők. Azt tudniillik, hogy a kivándorlással is úgy voltunk eleinte, hogy míg csak a tótok és a legminimálisabb birtokú parasztnép vándorolt ki, tétlenül, ölbetett kezekkel néztük a dolgokat, resteltük kutatni az igazi okokat. Már pedig a polgárai érdekét szíven viselő államnak azonnal az okok megszüntetésére kell fordítani összes, hathatós erejét, amde e helyett ex cathedra azon szomorú igéket hallottuk illetékes ajkáról, hogy: „nem bánom, kié a föld, csak megfizessék az adót utána!” Mily rettenetes aberráció! Hiszen már II. Endre aranybullája védte a hazai földet s ennek védelmében megtiltotta, hogy idegen szerezhessen Magyarországon birtokot, mert nem akarta, hogy ezen tiltó rendelkezés nélkül Magyarország lassankint földrajzi fogalomma zsugorítsák össze s a nemzeti piramis talpata szétromboltassék.

Ha ez a lavinaszerű kivándorlás hazánkra nézve néppusztulással nem járna, ha egész vidékek, falvak teljes elnéptelenedését nem okozná, ha a legtöbb kivándorlóra nézve testi és lelki rokkantsággal nem végződnek, akkor még talán előmozdítani s nem megakadályozni kellene: mert hiszen az ott megkeresett és hazaküldött tőke országunk és népünk anyagi gyarapodását volna hivatva munkálni,

táplálni és szolgálni. Így is volt eddig. Azonban a mostani gyakorlat feltétlenül káros, mert az ország anyagi és erkölcsi erejét támadja meg s jövőjét kérdésessé teszi. Az a baj, hogy ezen kivándorlóknak bizonyosan fele, ha nem több, nemcsak vissza nem tér hazájába, de sőt a magyar nemzetre nézve örökre elveszett, mert eddig alig egy harmada a kivándorlóknak tér vissza hazájába. Már pedig, tekintve a magyar nemzetet — minden kiszivárgott csepp az életet adó vér vesztesége.

Nagyszabású akcióra van szükségünk minden téren, a legerősebben hozzá kell fognunk gazdasági regenerációnkhoz és pedig nálunk az egész gazdasági rendszer alapjánál a mezőgazdaságnál kell kezdeni a bajokat orvosolni: erős, hathatós, virtualis eszközökkel. Kis dolgokkal nem érünk célt, a póstaköcsi már most nem versenyezhet a gyorsvonattal. Alulról, a népnél kell kezdeni az orvoslást. Ott a hol a múlt bűnei és a jelen bajai szövetkeznek és rombolják népünk erkölcsi és anyagi erejét gazdasági tevékenységét. Ez az oka, hogy legnagyobb részük ma fásultabb, elkeseredettebb és közömbösebb mint valaha.

Mert csak úgy és akkor leszünk képesek megakadályozni a kivándorlást, ha itthon a megélhetés feltételeit biztosítani tudjuk. Erre pedig első eszköz és mód az, hogy a mezőgazdaság mai kereteit tágítanunk kell, a helyes birtokmegosztási és állami telepítési

akcióval, a közgazdasági kerület szélesítésével. Ugy az állam, valamint az egyesek tulajdonát képező és eladásra szánt, avagy megszereshető birtokok parcellázva, részletekben felosztva áruba bocsátandók, hogy ezen uton a gazdasági egyedek szaporodása, a honi földhöz való ragaszkodása, lekötése biztosítottassék. Az állam közvetlen felügyelete és intézkedése folytán a városok, községek és egyes társadalmi faktorok tulajdonában lévő igen jelentékeny birtokok, amelyekben ezek ugyanis csak közvetett, vagy bérlet útján folytatnak gazdálkodást, ezen célra fordítandók. Nemkülömben a fönnálló korlátok mellett a hitbizományi birtokokból azon mellék és távoli uradalmak, melyek a fő és törzsbirtoktól külön esnek, s amelyeknél csakis a jövedelem s nem annyira a személyhez kötött faji és családi érzelmi momentumok esnek latba, szintén kicserélendő lenne akár ingatlan erdő-birtokkal, avagy ingó pénznek vinkulálása és elidegeníthetlenségének törvény általi megkötése és a befolyó vételárnak jövedelmező elhelyezése által.

Ugyanazon szempontok alá esnek az egyházi birtokok, amelyek többnyire és kivétel nélkül csakis bér gazdaságban vannak s a jelen viszonyok között, fájdalom, eredeti rendeltetésüknek éppen nem szolgálnak, vagy ha igen, a legtrikább kivétellel és mértékben másnak, a hasznélvezőn kívül.

Akár csere, akár átutalás, akár

felosztás útján, de lehetőleg minél több kötött és nem kötött birtok lenne fordítandó arra, természetesen illetékes tényezők belenyugvásával, hogy a kisbirtokos egyedek képződése, szaporodása, lehetővé tétessék. Kívánatosá teszi ezt nemcsak a kivándorlás megakadályozása de a már ott levő kivándoroltak mennél nagyobb számban való hazaédesgetése. De kívánatos ez a föld jövedelmének jobb kihasználása, az adózóképeség gyarapodása, a proletárizálási folyamat megakasztása, a munkaerő stabilizálása és tüzhelyhez kötése, egyszóval a nemzet törzserejének számbeli és anyagi, fizikai és morális növelése és erősítése szempontjából is. Mert ne feledjük, hogy azon számos orvoslandó bajok között, amelyek az államot és társadalmat környezik, csak egy szilárd pont van, amelyen a társadalom rendje, nyugalma, állandósága, biztossága és szilárdsága nyugszik, s ez: a *kisbirtokos parasztság osztály*. Ez az osztály az, mely ha türhető helyzetben van, konzervatív hajlamainál fogva semmiféle fölforgatásnak meg nem nyerhető, de ha nyomorog, akkor a legelső izgatásnak legbiztosabb zsákmánya. S ma éppen ezen osztály van a legsúlyosabb válságban.

Ezen állapotokat sem a magyarság, sem a népesség, sem a munkáskéz, sem a honvédelem, sem az államfönntartás, sem pedig a szocializmus izgatásai tekintetéből összetett kézzel nézni, nem szabad.

TÁRCA.

Ledölt fenyő.*

Állt fenn a hegytetőn az erdők királya,
Csillogó kereszttel büszke koronája
Kinyúlt a bérez felett
S fénylő sugárt vetett
A nap is reája.

Szállt vihar felette, szállt vihar alatta,
Elérte a felhőt, azután elhagyta;
Nyílt, bátor és erős,
Ezer veszélyt legyőz,
Fejét égnek tartva.

Most már alázuhant utszélén a völgybe,
Derekán át hidat vert a patak öble;
Villámütött fején,
A barna seb helyén,
Redvet a moh nőtt be.

A nap ma is ragyog, de őt kikerüli,
Csak ember tudja még nagyságát be-
[csülni,

Mig rajta lépve át,
A boeszkora sarát
Mohához törüli.

Fejes István.

* Ezt a verset 1893-ban írtam. Irásakor a hatalmát vesztett Tisza Kálmán lebegett szemem előtt: ennek bizonyosságául közlöm újra.

Erényes nők.

— A Zemplén eredeti tárcája. —

Írta: Gál Lajos.

Ha az ember a teremtés kornája, úgy a nő a korona fényes gyöngye, aki beragyogja az élet számtalan örvényeit bájaival, derüt hoz a gondok kaoszába mosolyával. Fényt hint a szenvedések éjjelére gyöngédségével, enyhíti a férfi küzdelmes pályáját s szerelmével mennyet varázsol még oda is, ahol a nyomor poklot teremte máskülömben.

Vannak gyarló és vétkes nők. De ez nem lehet kritériuma az igazi női jellem megítélésének. A nő sülyedhet, de sohasem mélyebben mint a bűnös férfi. Ellenben a férfi sohasem emelkedhetik az önfeláldozás, az ideális szerelem s a hűség ama magaslatára, melyen egy erényes nő áll. A nő mindig eszményibb gondolkozásu, mint a férfi.

Neki is jelszava az „exceior”, csakhogy sokszor gyöngye a feljutáshoz, ha támaszát: a férfi igaz szerelmét elveszti. Ezért bukik el sok közülök. De midőn az elbukottakat kárhoztatjuk, gondoljunk a férfi erőre, mely a helyett, hogy a gyöngét támogatta volna, annak bukását segítette elő s legott enyhébb lesz itéle-

tünk a vétkes, még bukásában is édes nő iránt.

A nő mindig vallásosabb, mint a férfi. Hite szilárdabb, mint a férfié. Bizalma nem vész el oly könnyen, mint a miénk. Sőt számtalan nő a sors csapásai alatt sem roskad oly hamar össze, mint az erős férfi.

A nő önzetlenebb, mint a férfi. Gyönyörűen bizonyítja ezt Mantegazza e pár szóban: A nő gyakran beéri e felkiáltással: „Szeretlek!” A férfi igen gyakran azzal éri be, ha kidülleszteti mellét és hencegve mondja: „Szerettem!”

Az őszinteség inkább erénye a nőnek, mint a férfinak. A nőre, ha hibás, méltán ráillik a halhatatlan Rousseau e mondása: „De trónod előtt tárja fel szívet mindenik s azután mondja közülök csak egy is, ha képes rá: „En jobb voltam, mint emez!” Altalánosn elterjedt nézet, hogy a nő, nem titoktartó, pedig az ellenkezőre is lehet példát találni, Jókai Laenája inkább a nyelvet harapta el, semhogy társára kelljen vallania.

Igazi hűség, forró lelkesedés a nőnél található leginkább. A család lelke a nő, a tűzhely őrangyala a nő. A nő által nyújtott eszményi boldogságra gondolhatott Jókai, midőn így írt: „Vannak drága idők, amik alatt a költő csak érzi a poézist, de nem

írja le.” Igen, a fenséges, tiszta, igaz költészet ez, amit reánk a valódi nőiség gyakorol.

A szerető nő nemcsak hitvese, de barátja, kísérelje örömben és bánatban résztvevő társa férjének, ha kell — megtagadva igaz lényét — még a száraz, absztrakt tudomány térére is szívesen segédkezik neki. *Rozáli* nem a „jövő század regényének” képzelt alakja, de típusa ama bámulatra méltó, kiváló tulajdonságokkal felruházott hölgyeknek, akikkel az életben sokszor találkozunk. Mily eredeti és mily mesteri jellemzése egy asszonynak, midőn férje a házasság első hetében a természettudományok titkaiba avatja.

Első sorban kellett volna szólnunk az anyai szeretetről, mely a legszebb, a legigazibb erénye a női szívnek. Ki ne emlékeznék vissza meghatva gyermek éveire? Ki előtt ne tűnnék föl az édes jó anya imáddott alakja, amidőn szelid nemtőként ott áll beteg gyermeke ágya mellett, aggódva, virrasztva, ápolva őt. A feledhetetlen drága anya, aki sem haragudni, sem büntetni, csak örökké szeretni és megbocsátani tud szíve magzatának.

A „löcsei fehér asszony” sokszorozva él közöttünk. A bűnös nő, aki a szigorú erkölcsök korában meg-

A méltányos, okos kompromisszumok segítenek csak egyedül e tekintetben állam és a társadalom részéről, de nem a szappanbuborék és fantazmagóriák után való kapkodás, sem a tüzelő erőszak. — Milliókat, mégpedig nagyobb számu milliókat kellene ezen nép-mentés szervezésére, a szervezet befektetésire fordítani ugy a felvidéken, mint Erdélyben. Azon hosszú halogatás, a sok mulasztás után egy nagy és a jövőt biztosító koncepció kellene most már, amelyet a magyar állam meglévő nagy eszközeivel igenis meg lehet valósítani. Köztudomású, hogy az államkormány nagyobb összegű milliókkal, 237 millió korona ugynevezett tartalékalappal rendelkezik. Hát ugyan létezhet-e fontosabb dolog, mint ezen égető országos kérdés, amire ez fordítassék? Ezt követeli az emberiség, a polgárjog, a közgazdasági és közbiztonsági érdek, röviden összefoglalva: *a magyar nemzeti érdek.* — Azután olcsóbbá kell tenni az igazságszolgáltatást, humanussá a közigazgatást, a száraz és merev teoriák helyébe az eleven, egészséges praktikumot életbeléptetni, a rideg fiskalizmus helyett egy kis és jókora odaadó meleg érzelmét, patriotikus fajszeretetet vegyíteni. A jelenlegi igazságtalan, égbekiáltó adózási rendszer helyébe a progresszív adózást behozni mielőbb, hogy legalább amennyi-annyi szabad lélegzéshez juthasson a szegény, földet túró kis egzisztencia. Ennek életbeléptetését pedig nemcsak ígéretnek Luca-szék módjára húzni-halasztani, de mihamarább teljesíteni kellene. Az ígéretek, az eszmék, a szavak mit sem érnek, ha nem követi azokat a tett, a cselekedet, az a legnemesebb emberi feladat, melyben az államférfiu megközelítheti a világ urat: alkothat, hogy alkotásával dicsőítse a hazát s önmagát. Mert csak a tettekben valósul az igazi hazaszeretet. — Nagy szükség lenne ezenkívül egy új és igazságos és faj-

csalja urát, a magyar nő, aki hazáját elárulja, s a felbőszült férjnek ama kérdésére: „Miért tetted ezt?” azt feleli nyugodtan: „A fiamat, az én szerelmes fiamat dícsővé, urrá, hatalmasá tevém!” Mily megrázó, mily fölséges megnyilatkozása ez az anyai szeretetnek!

És ha van rossz asszony, százszor több jó is van, aki a hitvesi hűséget az önfeláldozás non plus ultrájáig képes vinni. Hány modern *Lebee* Lászlóné jár-kele a társadalomban; hány szerencsétlen megcsalt nőnek ragyog le homlokáról a martírság glóriája? *Lebee* Lászlóné férjét megmenti a fogságtól. Pusztta sivatagon, vadállatok között, rabló beduinoktól kergetve, vihártól úzve, korbácsolva, éhezve, fázva, nyomorogva küzd s mégis megmenti a férjét, aki őt megcsalja, mert a nővérét szereti. . . . És az asszony, mikor ezt megtudja, nem átkozódik, nem forral vérboszut, mert ő neki csak egy vágya van:

férje boldogsága. . . . Zárdába vonul hát, hogy annak gátjával ne szolgáljon.

De hány és hány példát hozhatunk fel a hitvesi hűség festésére.

És mily misztikus kegyelettel lehet írni a leányi ártatlanságról is. Erről a törékeny finom alabastromról, melyre egy parányi folt is árnyat

szerező érzéssel keresztülviendő új tagosításra, a régi igazságtalanságok ez által reperáltatnának, sok abszurd állapot pedig megszüntethető lenne. Példa erre: Beregmegye. Zemplémmegyében ezenkívül éppen a felvidéken legalább két *vasút* lenne létesítendő, pld. a *sztrópkó-örmezői*, ha nem is stratégiai, de ipari és kulturális, no meg fölművelési és kereskedelmi szempontból. Ennek folytán ezen ma megközelíthetetlen vidék tömérdek erdeje-fája, természetből bőven megáldott kincse értékesíthető s ipari telepek létesítése által felhasználható lehetne, — a nép munkához és foglalkozáshoz juthatna, s anyagi és szellemi emelkedése bizton bekövetkeznék.

Arról nem is szólok, csak röviden felemlítem, hogy ezen rengeteg erdőségekből egyes ipar- és szerszámgyárak ha létesítenének, mily életerőhöz és kereset folytán mily megélhetéshez juttathatnák télen és nyáron az ezen vidékek ma keresethiányban tengődő és kivándorló lakóit.

— április 5.

A képviselőház a konverziót tárgyzó törvényjavaslatot hétfőn fogja tárgyalni. Tudósítónk számítása szerint a tárgyalás két napig fog tartani, azután következik a főrendiház tárgyalása, s a szentesítés után a művellet foganatosítása.

Birtokparcellázás. Azt a népszerű, humanus birtokparcellázási mozgalmat, amelyet a felvidék nyomoruságos közgazdasági viszonyainak javítása érdekében gróf *Hadik-Barkóczy* Endre a nagymihályi kerület orsz. képviselője indított meg s amelyet az országos sajtó körében s a legszélesebb körű közgazdasági rétegekben oly meleg érdeklődéssel és elismeréssel fogadtak, most gróf *Sztáray* Sándor nagymihályi birtokos is követi. A nagymihályi uradalomhoz tartozó jesztrebi és solymosi birtokát, mely mintegy 3000 holdat tesz ki, parcelláztatja s az eladások keresztülvitelére már megbízást is adott.

vet, de amely nem túri azt, mert a legtöbbször valóságos gránitszirt, büszkén vevve vissza a esabítás piszkos hulláma. A leányi érelyre mondja *Ohnet*: „Van bizonyos szent fátyol, mely az ártatlan leányt beburkolja és megvédi a cinikus gondolatok és vakmerő cselekedetek ellen.” Egy *Edmee*-féle leányra mindig tisztelettel tekintünk, aki nem birva másképp megmenteni üldözött érelyét *d'Ayeres* Fernandtól — agyonlövi azt.

A bűnügyi statisztika eléggé bizonyítja, hogy a romlott nők nagy kontingensét azok a szerencsétlenek szolgáltatják, akik korán megfosztva szülőiktől, szeretet nélkül hányatnak a sors által ide s tova. Mert szeretet nélkül elhervadnak, elromlanak, mert a szeretet élteti, a szeretet edzi, a szeretet boldogítja a nőt. Azért mondja *Daudet* Alfonz is, hogy: „Vannak lények, kiknek szeretetre van szükségük, hogy élhessenek.”

S éppen ezért legyünk óvatosak, legyünk elnézők a női gyarlóságok megítélésénél. Vegyük figyelembe a szenvedélyt, melynek különösen az elhagyott, meg nem edzett, gyöngye lények teljesen alá vannak vetve. „Mit szenvedély tesz, arról csak szenvedély ítéltet.” Jegyzi meg báró *Eöt-vös* József. Ne legyünk tehát közönyös rideg erkölcs bírák, de képzel-

Tartalékosok fegyvergyakorlatai. A hadügyminiszteriumnak az ideai fegyvergyakorlatokra vonatkozó rendelete szigoruan maghagyja, hogy tiszteknek és hadapródoknak a fegyvergyakorlat alól való felmentési kérvényei legpontosabban ellenőrizendők és az ebbeli engedély csak a legsürgősebb szükség esetén adassék meg. A legénységre vonatkozólag ugy intezkedik a hadügyminiszter, hogy a földműves emberek oly időre hívassanak be, midőn a gazdaságban legjobban nélkülözhetőek.

A vizsgálát.

— Tizenkilenc és huszadik nap. —
Sátoralrajauhely, ápr. 4.

A csütörtöki nappal már megkezdődött a vidéki tanuk vallomása és ugy látszik, hogy ezzel még el sem jutottunk a vizsgálat közepéig. Az ugynevezett „fekete leves,” az érdekeségek láncolata, amint az első nap igéri valójában csak most kezdődik. Mert hát ezek volnának tulajdonképpen azok a tanuk, akiken a választási elnök erőszakosságai elkövetettek volna. Nos hát majd elvállik, hogy vajjon kik hát azok a szerencsétlen szenvedő delikvensok?

Pedig hát amily végtelen mélységes unalom ül már ezen az egész vizsgálaton, szinte felborsozza majd a közvéleményt az a pár ellentétes vallomás is, amelyre tegnapi egy tanu előtt éppen a táblabíró is megjegyzést tett. Hallgatóság érdeklődéséről már szó sincs, alig egy-két ember szállingózik hol ki, hol be az immár mélységesen csendes vizsgálati teremben.

Es ez így megy napról-napra reggel 8 órától délután 2 óráig. Egyéb-ként pedig a csütörtöki és pénteki vallomásokról tudósításunk a következő:

Goldstein Sámuel birtokos a fiával együtt a Dókus-párti mikóháziakkal jött be. A szekereket már a Kazinczy-utca végében rohanta meg a Buza párti csőcselék. Felugráltak a szekerekre, a Wekerle- és Széchenyi-tereken át akartak a Korona-szállóba jutni, de a szekérsort a Buza-pártiak erőszakoskodással feltartóztatták. Azt kiáltották felém, hogy „hazaáruló” vagyok. Oly fenyegető volt a viselkedésük, hogy kénytelen volt a szekerekről leszállani. Nehányan a katonaság védelme mellett juthattak be a Vörös Ökörbe, s csak később, a zavargás lecsillapultával vonulhattak tanyájukra, a Korona-szállóba Dókus-jelvények nem voltak a kalapjuk mögött, nem mertük oda tüzni, mert előre hírtelt, hogy a városban verekednek a Búzaisták.

jük el a szegény szenvedélyes nő helyzetét. Próbáljuk átérzeni az ő szenvedélyét, kísérreljük meg beletekinteni az ő sajátos érzelmdús kedélyvilágába s aztán törjünk pálcázt felette, ha megérdemli.

Hányszor képezi a nő szerelme a férfi védbástyáját.

Hiszen már *Zoroaster* megmondotta, hogy: „A kit egy szép asszony szeret, az minden veszélytől óva van e világon!” És a női szerelem a maga eszménységében mindig szép, mindig hatalmas szenvedély, Mantegazza szerint: „A testi gyönyörnek szerelemmé való átváltozása nehéz, de a szent női érelyhez méltó merénylet, mely a nőnek sikerül. . . .

S bármit mondjának a fin de siècle bölcsei, a szerelem az élet legnagyobb gyönyöre, legédesebb üdve, azt zengi Sadi arab költő is: „Melegebb a szív, mint a nap, jobb a szerelem, mint az üdv. Egy boldog óra a földön több, mint az örökévalóság!”

Jókai pedig azt mondja: „Szerelmen kezdődik a világ, szerelmen kezdődik az élet, szerelmen kezdődik a menyország. Az Isten maga is szerelem és a szerelem maga egy Isten!”

Hajtsuk le tehát bizvást és örömmel fejünket az édes nő rabságába, még ha *papucs-kormány* is a neve. . .

Balogh György Dsupin Mihálylyal együtt jött be egy szekéren a mikóháziakkal. A vám előtt elébe jött a felesége és levétette a Dókus-jelvényt a kalapja mögül, a zászlót is összecsavarva tanácsára eldugtuk, mert azt mondta, hogy a városban öldösik a Dókus-pártiakat. A Wekerle-térré érkezve, iparos kinézésű egyének megrohanták a szekereiket, felugráva, erőszakkal cipelték a Vadászkuirthöz, ott húzták, vonszolták őket a szekerekről, tanut is lehúzva, karonfogva vitték a Vadászkuirt kapujáig. Csak ugy szabadulhatott, hogy nem szavazónak mondotta magát. Néhányan félelemtől rémulve, Buzistáknak mondták magukat, amig csak meg nem menekülhetett. Genyo János bírónak, aki Dókus-tollat viselt, kétszer leverték fejéről a kalapot.

Genyo János bíró a mikóháziakkal, kik a Vily és vitányi Dókus-pártiakkal egyesültek, vonult be a városba. A Buza-párti tömeg erőszakoskodását előző tanuval egyezően adja elő. Többek közt a nagy zürzavarban folyó csatározás egyik érdekes részét, amely oly sokszor szerepelt már a vizsgálat folyamán, így adja elő tanu: a Buza-pártiak a gyeplőt megragadva, szekereiket erőszakkal a Vadászkuirtbe akarták hajtani, ekkor az ott jelen volt Dobos csendőrszázadost, mint ismerőst mégis felszólították, hogy rendet csináljon. Ugyanakkor a Buza-pártiak a szekereinkre ugráltak, a szavazókat rángatták le onnan, választási elnök ez alkalommal rendet csinált, a tömeget eltávolította, ugy hogy megfordulhattunk. Saját kezüleg azonban a vál. elnök nem fogott szekeret. Két szavazónk félelmében még a szavazás előtt eltávozott.

Romonyák János gk. plébános a vily-vitányiakkal együtt mikóházi Dókus-pártiakkal vonult be. A városhoz közeledve, az uttól kissé távolabb, a mezőn, egy bérkocsin két alakot vett észre, akik gyanus viselkedéssel a szekérsor háta mögé kerülve az utra, a szekereket megállították, mire tanu kiabálással fordult a szekérsor háta mögé, a kocsi eltűnt ujra, ő pedig ezentul mindvégig hátul maradt. A város végén és városban lefolyt erőszakoskodásról, szóbeli szitkokról, a szekerek megrohanásáról és arról, hogy szétkergetve később gyalog voltak kénytelenek a Korona-szállóba tanyájukra menni, előzőtanukkal egyező vallomást tesz. **Sima** Mik ós, ki Romonyák plébánossal jött be, vele meg egyező vallomást tesz.

Ugyanigy vall **Emri** András Gábrí, aki **Laczkó** János ragyással ült egy szekéren és ugyanigy **Meczko** Mihály, aki szintén velök egy szekéren jött. Utóbbi tanu az Emri és Genyo János vallomásával erősített vallomást tesz, hogy félemlítés folytán ő ifj. Genyo János hívására szavazás előtt hazame nekült. Ugyanezt valja maga ifj. **Genyo** János is.

Kulesár Ferenc tanító háromnegyed 8 óra tájban a Hornyay ház előtt nézte a bevonulást. A Buza-pártiak zavartalanul vonultak befelé, a Dókus-párti szekereket a Buza-pártiak megrohanták, Oroszi borbély egyik szekérről a másikkra ugrálva, tépdelt a választók kalapjai mögül a Dókus-párti jelvényeket. Lárma és zürzavar volt a Wekerle-téren, a hatósági közeget ott látta, akik a rendet igyekeztek fenntartani. Mikor 9 órakor szavazni ment, látta amint id. **Meczner** Gyula vál. elnöknek jelentették, hogy lent a Buza-párt verckszik és vérontás lesz. Vál. elnök erre eltávozott, de rövid idő mulva visszatért, ugy hogy én ezután már ő nála szavaztam. Távolléte 6 percnyi időt vehetett igénybe.

Pénteken ujból több helybeli tett vallomást. **Duhony** Ferenczné, **Tamaska** Erzsébet mozdony vezető neje a megyekut előtti kordonra panaszkodott, hogy őt nem akarta átengedni, holott ő pusztta kíváncsiságból azon keresztül akart volna. A rendőrkapitány három embert, akik nem akarták megmondani kire szavaznak, szintén nem bocsátott keresztül a kordonon. Reggeli fél 8-10 óráig állott a Vadászkuirt

Valér, Isepy Zoltán, dr. Kállai József, Beeskó Ferenc, Fröhlich Zoltán, dr. Fuchs Ignác, Vas József.

— Polgármester választás Ungváron. Csütörtökön lesz a polgármester választás Ungváron. Az állásra négy pályázó jelentkezett és pedig: *Mocsary Géza, Farkas Ferenc, Ivánsy László dr. és Jovanovits János.* Az „Ungvári Közlöny” írja, hogy a közönség körében a közhangulat Ivánsy mellett van s így megválasztása annál bizonyosabbnak tetszik, mivel hírlíki, hogy vele szemben a pályázók közül a választás előtt ketten visszalépnak.

— Kivándorlás Sátoraljaujhelyből. A kivándorlás már nemesek a vidékeken terjed és valóságos mániává válik, hanem elharapódzott már a városokban is, aminek bizonyágul csak azt említhetjük fel, hogy Sátoraljaujhelyben a városi hatóságok a múlt héten nem kevesebb, mint 29 Amerikába szóló utlevél érkezett kézbesítés végett.

— Kitértetett deák. A szegedi városi főgimnázium gyorsirói köre 25 éves jubileuma alkalmából az *Országos Gyorsirói Egyesülettel* nagy vita és levelező gyorsiró-versenyt rendezett a melyen *Kellner Győző* a sátoraljaujhelyi főgimnázium VII. osztályu tanulója levelező sztenogramját ért dícséret fejében díszlevelet nyert.

— Rablás Sárospatakon. *Begala* András sárospataki lakos a múlt hó végén tért vissza Amerikából megta- karított pénzeszkéjével. Hogy hogy nem, *Barkó Ignác* és *Szendrei Gyula*, szintén sárospataki atyafiak, már a sátoraljaujhelyi vasuti állomáson esat- lakoztak hozzá s el sem hagyták még otthon sem, hanem kocsimáról-kores- mára cipelték, addig, míg tehetetlen voltát felhasználták és 270 korona pénz- től kifosztották. *Szendrei* még revolverét is elszedte, miközben a revolver elszűlt és *Begalát* keze fején súlyosan megsebesítette. A tetteseket a csend- őrség letartóztatta s a kir. ügyész- ség átadta.

— Az ál Vészi viselt dolgai. A *Zemplén* hírvetőjének olvasói vissza- emlékezhetnek arra a kis közleményre, amely egy *Vészi Gyula* nevű aszta- los legény viselt dolgairól szólt, aki januárban a színházban az iparos körökből alkotott műkedvelői társa- sággal *A falu rosszát* adta elő s a jóvedelemmel, — amely a *Kossuth-* szoboralap javára lett volna fordít- andó — megszökött, magával vivén *tévedésből* két barátja ruháját is. A rendőrség ezek után országos körözése iránt intézkedett. A nyomozás folya- mán azóta kiderült, hogy a körözött tulajdonképen ál Vészi Gyula volt. A nagyváradi rendőrség arról értesít- tette ugyanis a mi rendőrségünket, hogy még tavaly októberben beállít- ott egy közép termetű, cingár nagy bodros szőke haju, szőke nyírott ba- juszu, kerek arcú, 30 év körüli fiatal ember *Weisz Gyula* ottani asztalos- segéd lakására s nála szállást kért. Mi- vel az illető előkelő megjelenésű modor- u és beszélő tehetségű egyén volt, így *Weisz* őt befogadta. Harmadik napon azonban a vendég megszökött szállásadójától s magával vitte annak munkakönyvét s emlékül egy szivar- tárcsát. Egy munkakönyvet a mely eredetileg *Ebner Antal* nevére volt kiállítva s valószínűleg általa *Krés-* maki József névre hamisítva, ott ha- gyott. A nyomozás során kitudt, hogy a fent leirt egyén több nyelvet beszél, katonakötelezettségének ele- get tett s egyik alkarián nagy seb- van, melyet állítólag nem rég Buda- pesten kapott mikor egyik szeretője rálőtt. Ezek után a rendőrség nyil- vánvalónak tartja, hogy a valódi ne- vén most még ismeretlen szélhámos ipse *Weisz Gyula* könyvét *Vészi-* re hamisította s azzal állott itt munkába, a mint az itt hagyott munkakönyv bizonyítja. Az ismeret- len nevű szélhámos újabb körözése iránt intézkedtek.

— Gyilkos mostoha. Szerencséről írják: Egy gonosz mostohának lel- ketlensége tartja izgalomban Varsány község lakosait. *Hábor András* oda- való lakos, pár évvel ezelőtt elvesz- tette a feleségét és két kis gyermeke anya nélkül maradt. *Hábor* munkás- ember lévén, a ki napszámból tar- totta fenn családját, hogy két gyer- mekének anyát adjon megnősült s fele- ségül vette *Rigyóczy Agnest.* A mos- tohaanya azonban csakhamar ráunt a gyermekekre és a mikor apjuk nem volt otthon éhezettette és ütötte-verte őket. A szomszédok megsajnálják a gyer- mekeket és figyelmeztették is az assz- szony bántalmazására, de *Háborné* min- dig azzal beszélte ki magát, hogy a gyermekek rosszak és ő csak megfe- nyíti őket, de nem kintozza. A gyer- mekek természetesen nem mertek panaszkodni, mert másnap még több verést kaptak. Hétfőn este, a mint *Hábor* hazatért a munkából, a két gyermeket véresen összeverte találta. Erre azután *Hábor* is kijött a türe- lemből s egy nyújtófával alaposan elverte az asszonyt, a ki verés köz- ben megszökött hazulról. Másnap a mikor *Hábor* elment hazulról a mos- toha visszatért, hogy a ruháit elvi- gye. A gyermekeket találta csak ott- hon. A ruháit összepakolta s mikor ezzel készen volt a két gyermeket bedobta a kutba s azután eltávozott, magával vitte még férje ágyneműit is. Estefelé mikor *Hábor* haza jött, kereste a gyermekeket mindenfelé. Véletlenül benézett a kutba is s ott egy kendőt látott egy kőbe fenakad- va. Erre azután kutatni kezdett s a két gyermeket a kut fenekén megta- lálta. *Hábor* feljelentésére a csendőrség vallatásra fogta az asszonyt, a ki csakhamar beismerte, hogy ő dobta a gyermekeket a kutba. A gyilkos asszonyt letartóztatták.

— Köztudomásu, hogy a *Zoltán-* féle csúsz és kőszvény elleni kenőcsben egy oly kipróbált szert ösmernek or- vosok és betegek, melytől még azok is, kik 15—20 év óta szenvednek, s furdókat és különféle szereket er-edménytelenül használtak, néhányszori bedörzsölés után meggyógyulnak. Ueggye 2 K. Zoltán B. gyógytárában Bpsten,

— Gyűjtés az amerikai magyarság zászlajára. Az orvosi nemzeti szövetség, hogy nemzetünk kivándor- roit, de lélekben tőlünk még el nem szakadt tagjait erkölcsileg vissza- és szorosabban hozzászatozza az anya- testhez, a magyar nemzethez, Ameri- kában élő barátainkkal egyetértőleg elhatározta, hogy az amerikai ma- gyarság számára díszes nemzeti zász- lót készít, Önerjéből azonban a szö- vetség képtelen a zászló költségeit fedezni, ezért a magyar közönséghez fordul, kérve, hogy adományokkal vegyenek részt a zászló alapításában. A felajánlott és illetve egybegyűlt összeg április hó 30-ikáig a nemzeti Szövetség címére, VII., Kerepási-ut 72 sz. alá küldendő.

— Feloldott zárlat. A rendőrha- tóság ez év február hó végén a vá- ros kutyáira és macskáira elrendelt zárlatot, miután ezen idő alatt újabb veszettségi eset elő nem fordult a holnaputáni naptól kezdődőleg fel- oldja.

— Rendőri hír Tolvajasszony. *Fehér Mihályné* sz. *Kerekes Erzsébet* telkibányai származásu csavargó assz- szony, már évek óta mint *Besurranó* alkalmi tolvaj ismeretes a rendőrség előtt. A minap ismét a városba jött s ezuttal a vasuti állomáson már a zsebtolvajlás mesterségét próbálta meg, hanem veszítte, mert tetten ér- ték s a rendőrséghez kísérték, a hol kellő elbánásban részesül.

— A t. hölgyközönségnek. Leg- kedveltebb s legmodernebb szepítő- szer az egész világon elterjedt földes- féle *Margit-erem,* teljesen ártalmatlan, zsirmentes arkenőcs, meglepő, eső- dás hatású. Bővebbet földes *Kelemen* hirneves aradi gyógyszerészár hirdeté- sében.

— Az Első Leánykiképzési Egyesület m. sz. f. é. március 25-én tartotta XXXIX. ren- des közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett. Amint a fontosabb mérlegletelekből és a jelentésből kitűnik, az 1901-ik kezelési év. dacára az általánosan uralkodó kedvezőt- len gazdasági viszonyok, úgy tekintettel a tagok gyarapodására, valamint pénzügyi te- kintetben eredményesnek mutatkozik. Új be- iratkozás volt 13,359 jutalékrész. Nászjutalék fejében kifizetett 630,265 korona 21 fillér. A díjtartalék 1,568,981 koronára növeltetett és immár 6,939,367 korona 70 fillérre rug. A többi alapszabályszerű címeknek (Nászjuta- lékfelemelési tartalék. Külön tartalék, Hiva- lalok nyugdíjalap stb.) 168,720 korona 48 fillér utaltatott át. A díjbevétele 2,166,496 ko- rona 81 fillért, a kamat- és házbörjövődelem 308,021 korona 90 fillért mutat ki. A mérleg 7,874 335.14 korona vagyonállományt állapít meg, mely következő föltételekben nyeri fedezetét: Értékpapírok szelvény kamatokkal (koronajáradék, fővárosi kölesön és 4/2 szá- lékos elsőrendű záloglevelek) 3,392,054. 60 korona, takarékbetétek 2,054,025 11 korona, intézeti házak 15,108.48 korona leírása után 1,495,741.20 korona, kötvénykölesönök 320. 736.96 korona, nyugdíjalap tartalékait 83. 500.41 korona, díjtartalék 428,869.54 korona, készpénzkészlet 91,407.25 korona. A jelentés és mérleg helyesléssel tudomásul vétetett és *Krisztinkovics Béla* és *dr. Braun Pülöp* ügy- védek indítványára az összigazgatásnak közönet és elismerés szavazták. A közgyű- lés jegyzőkönyvének hitelesítésére kiküldet- tek: *Chitz Herman* és *Rátfay Károly.* A felü- gyelő-bizottságba egy év tartamára újból megválasztottak a volt felügyelő bizottsági tagok. Miután az elnök még e hónap 20-án *Stamberger Ferenc* kir. közjegyző jelenlét- ben nyole díjmentes nyereménykötvény a „D” osztályból történt kisorsolásának eredmé- nyét kihirdette, berekesztetett a közgyűlés. Kisorsoltattak a következő alapkönyvszámok: 2281 alapkönyvszám özv. *Doge Vilmosné,* Budapest 3663 alapkönyvszám *Fleischer Vil-* mos, Budapest 1652 alapkönyvszám *Bizon* János, Mohács. 2896 alapkönyvszám *dr. Hoff-* ner Elekné, Mosony, 5378 alapkönyvszám *dr. Trailcszku János,* Kisjenő. 60138 alap- könyvszám *Kovárik Antal,* Komárom, 6196 alapkönyvszám *Kulko Stefan,* Zágráb. 3833 alapkönyvszám *Papo Abraham,* Szerajevó. Minden kisorolt alapkönyvszám után a ked- vezményezetnek egy 1000—1000 koronáról szóló díjmentes nyereménykötvény kiszolgál- tatik.

IRODALOM.

Modern társadalmi feladatok.

Irta: Geőcze Sarolta.

Részlet a szerzőnek, a *Zemplén* kitűnő mun- katársának szerkesztőségünkhöz beküldött fenti cím alatt gyönyörűen megírt kisebb művéből, mely *Kilian Frigyes* fővárosi könyvkiadó bizományában jelent meg.

Az idealizmus benne van a ma- gyar természetben. Keile-e azt bizonyít- nom, a hol a zborói hársak lombja a *Rákóczi* nevét susogja, s a hol *Eper-* jes piacán piros patak folyt a szabad- ság vértanuinak kiomlott véréből? De elég a nagy *Árpádokra,* *Szent Ist-* vánra, *Szent Lászlóra,* *Kálmánra,* *IV. Béla*ra, a *Hunyadiakra,* a *Zrinyiekre* gondolnunk; elég *Egy Széchenyi,* *Kos-* suth, *Deák,* egy *Eötvös* nevét emle- nem; asszonyaink közül egy *Zrinyi* *Ilonát,* egy *Lórántffy Zsuzsannát,* egy *Teleki Blankát,* s a szabadságharc ma- gyar nőit. A magyar ember egy nagy célnak mindig föl tudta áldozni a jelen örömet; s a minek megkapó példája az ötvenes évek passzív ellentállása: egy tettrevágyó, tempremuntumos nemzet leküzdí tettvágyát, hogy önmegtartóztatásával vivja vissza az elvesztett sza- badságot. És visszavivja. Megvolt ez ez ideális vonás politikusaiban is *Frá-* ter Györgytől *Deák Ferencig.*

Irodalmunk újjászületését a leg- ideálisabb motívum hozta létre: a ha- zaszeregeter; az mákodik, mint legfőbb, mint specifikus magyar ideál tudó- sainkban is, *Kőrösi Csoma Sándortól* *Herman Ottóig* és *Bíró Lajosig.* Meg- volt és megvan abban a sokat vádolt, léhának bélyegzett középosztályban is; hisz annak soraiból került és kerül ki ma is legnagyobb része a közélet, de a szellemi élet munkásainak is. Meg- van az a vonás a népben is; amit nemcsak a népmese és a népdal fejez ki, de még hibebben a *Kossuth-kul-* tusz.

E kis nemzet bámulatos beol- vasztó erejét éppen jelleme e neme- sebb, ideálisabb vonásainak köszön- hette. Ez avatta nemzeti hősiükké a *rác Damjanichot* s a német *Leinin-* gent. A szépségi művelt német, a

Rákócziakkal a felvidékre húzódott elő- kelő magyarság erkölcsi felsősége előtt hajolt meg s ambíciója lett, hogy ma- gyarnak tartásák. Innen nálunk az a sok idegen név, mely igaz magyar szívet takar.

S ha ma a magyarság a nemzeti- séggel szemben tért vesztit, annak a nemzetiségi izgatásan kívül van egy mélyebben rejlő belső oka is: az hogy a magyar az utóbbi huszonöt év alatt sokat vesztített nemes idealizmusából s ezzel erkölcsi felsőbbségéből. Kit ter- hel ezért a felelőség, azt kutatni nem engem illet, én csak a lesújtó ténynt konstatalom. Jóhiszeműleg vétkeztek, de vétkeztek azok, kik a nemzetből az idealizmust kiölni, s azt erőnek erejével a materializmus útjára terelni igyekeztek. Ez öngyilkos irányt el kell hagynunk s vissza kell térnünk a régi oltárokhöz. A magyar nemzetre nézve ez a nemes idealizmus s az azzal járó erkölcsi felsőbbség életkérdés; a ma- gyar fajt természetes józansága a *Don Quichote-i* esztelen túzásoktól meg- fogja övni ugyis, mint megövtá ed- dig is. Életkérdés ez reánk nézve: kivált most, mikor a közelmult társa- dalmi átalakulási következtében na- gyon sok új elem toltul föl színre, s a magyar fajnak igen sok oly idegen ele- met kell fölsvívnia, melyben ezek a nemes erkölcsi vonások meg nincse- nek. Különbén félt, lesz-e ereje erre s nem inkább maga olvad beléjük?

Mert a materializmus nagy puszt- itást vitt véghez sorainkban. Közép-és felsőos. tályainkban meggyöngítette a kötelességérzetet, népiünkben pedig ki- ölte a hazai föld szeretetét. Évente ezrek meg ezrek vándoro'nak ki* és a szocialista tanítás magva buján hajt a materializmus által előkészített talaj- ban.

A ki ma szép Magyarországot járja, utja elnéptelenedett falvakon, pusztuló uri porták előtt viszi el. Hová lett e nép? Apáiról maradt földjét itt hagyta. Elment más hazát keresni. A haza érzése kivesszett szívéből. Hová lettek a porták gazdái? A léhaság kol- dusbotra juttatta őket; most körmöl- nek az iktatókban. Vagy a vagyonnal járó kötelességről megfélekedve, vá- roson költik pénzüket s a magára hagyatott nép a jött-ment sehonnai kezén pusztul és védelem nélkül van kiszolgáltatva a falu piócáinak. — A méreg pusztít esaládi életünkben is. A vállások napirenden. Az ifjuság nem saját erejére, hanem a protekcióra szá- mit s ideálja a jó parthie. — A sik- kasztásoknak a napi lapokban állandó rovatuk van.

Az alkonyuló század ilyen vigasz- talan sötétségben hagyta hazánkat s a világot.

De az új század egy szebb jövő hajnalhasadását hozta magával. Az éb- redés jelei mindenfelé. A Sorbonne- ban arról tanácskoznak azok kik egy emberöltővel ezelőtt a vallást a népis- kola tantervéből kitorúlták, mikor kell a vallási oktatást megkezdzeni, hogy az a gyermeki lélekben mély gyökeret becsasson? Maga a ma annyira el- terjedt spiritizmus sem egyéb, mint a hitre szomjas emberi lélek tapoga- tózása: keresi a földöntulit, s mert vallásos hitét elvesztette, a babonában keres megnyugvást. Visszahatás az az elmúlt korszak sivar materializmusával szemben. A művészetben ezt a vissza- hatást és ezt a tapogatózást a sze- ccesszió képviseli.

Ugyanily változás a nevelés terén. Mig a tudománytól megittasult XIX. század a tudást jelentette ki az iskola egyedüli céljának, ma világszerzte az erkölcsi nevelés szükségét hangoztat- ják.** S nemzetének maga *Zola* pré- dikálja a családi élet tisztaságát s a népes családok szükségét; *Bourget* és *Prévost* pedig a visszatérést a régi

* A legutóbbi kimutatás szerint évente 60—80.000! Mi volt ehhez képest a mohácsi vész?

** Azóta a nomrég elhangzott esakto- nyai beszédben nálunk ezt maga az ország közoktatásügyi minisztere mondotta ki pro- gram és hivatalos jelszó gyanánt.

erkölcs-höz s hagyományhoz. Tolsztojev evangéliumát mohón veszi be a világ. Hauptmann és Ibsen a társadalmi erkölcsöt hirdetik; Björnsterne Björnson a hitre epedő lélek vívódását rajzolja s a közönség e darabokra tödul a színházba. Paris Cyrano de Bergeracnak tapsolt másfél álló esztendeig, minden áldott este. Ruskin eszméi diadalmasan vonulnak be a francia s német irodalomba. Nálunk a megváltozott irányt a fölébredt Vörösmarty-kultusz s az Ocskay brigadéros diadala jelzi. Megváltozott az ízlés.

Az emberek az örökbékéért lelkesednek s nem a háboru borzalmaitól való félelem, de annak barbárságaitól való iszonyat és undor az, a miért a békét óhajják. Az a közmegejtés, mely az angolokat a most folyó háboru embertelenségeért sújtja, nem csupán a gyűlölt versenytársnak szól: az emberi érzés fölhaborodása is nyilvánul abban világszerte; a burokért való lelkesedés pedig egészen tiszta forrásból fakad.

És tisztul a közélet is Európaszerte. A kelevények fakadoznak föl s a közvélemény követeli a bajok föltárását s kiirtását és ellene szegül az elűsülésnek.

Tisztul a közélet nálunk is. A mitiz évvel ezelőtti utópia nak látszott, — a tiszta választás, — ma a megvalósulás útján.*** A szociálpolitikai reformok, melyekért akkor csak néhány ábrándozó küzdött a sikernek reménye nélkül, ma a kormány programjába fölveve s jó részük már meg is valósítva. A törvény megrendszabályozva; a határidőket korlátozva; az úrások megrettentve; a szövetkezetek szervezéséig; a munkástörvény megalkotva.

Az idealizmus diadala tehát az egész vonalon teljes.

A nagy per, mely ezer év óta tart s ma sincs vége. Ezen a címen jelenik meg Eötvös Károlynak legújabb műve az *Egyetértés*-ben. A nagy mű első részének közlése az Egyetértés március 23-iki számában indult meg, s nincs kétség benne, hogy nemcsak Magyarországon, hanem az egész világon a legnagyobb érdeklődéssel fogadják majd ezt a művet. A cím kifejezi a tartalmát. A nagy per-ről van szó, arról a szörnyűséggel, iszonyatossággal, amelyeket a kereszténység ellen irányultak, de amelyek, egy körülbelül négyezer éves, a szenvedés és elnyomatás alatt görnyedő faj ellen újra meg újra föltámadnak. Eötvös Károly a maga mesteri tollával különösen a tiszta-eszlári nagy pert fogja leírni, annak összes titkait fogja leleplezni s emlékeit, észleleteit, megfigyeléseit fogja a közönség elé tárni. Ösmertetni fogja ezenkívül a bázisipert a 16-ik, a sárosmezei a 18-ik századból és a peéri hasonló ügyet. Eötvös Károly memoirjai eddig is óriási feltűnést keltettek és a kortörténelem olyan titkait fedték föl, amelyeket senki sem ösmert, amelyekről sejtelmek senkinek sem volt. De ezek a memoirok még az előbbiekénél is becsebbek, szinte aránytalanul érdekesebbek lesznek. Egy egész üldözött faj sorsára vetnek világot az emlékezők s a szörnyű várvád természetét emelik ki abból a homályból, amelybe a fanatizmus, az elvakultság, a vallási őrzönység burkolta, hogy a hiszékenyeket elámítsák és a vallási dühöt ébren tartásák. Ez a per, a tiszta-eszlári nagy per története lesz annak minden rejtelmével, színfal mögötti mozgalmival együtt. Eötvös Károly, aki mint védő ezt a pert vezette és irányította, nem olyant, amelyet csak jogászok, vagy orvosok értenek meg. Ezt a nagy művet minden érző és gondolkodó és

*** Akik e mondást Bártfán még megmosolyogták, azokat a most lezajlott választás meggyőzhetett arról, hogy néha az együgyű tisztában lát, mint a böles. És havissza-élés most is fordult elő bőven, az csak a mellett bizonyít, hogy 25 éves bajt egy csapásra kiirtani nem lehet.

minden művelt ember számára írta; hasonló hozzá a világirodalomban alig van; a magyar irodalomban egyáltalában nincs.

Még egy szó magyar hit-szónokokról.

Tokaj, ápr. 9.

A sátoraljúj helyi társadalom és a statusquo izr. hitközség egyik tekintélyes tagjának szótára bizonyára minden hazafiasan gondolkodó, műveltebb magyar zsidó kebelében énk viszhangot fog kelteni. A zsidóság Európa minden részében halad és művelődik. A lelki sötétséget terjeszt s a zsidóságot megmetyelvező, a társadalom fekélye, a fanatizmus elleni harcban minden erőnk-et és fegyverünket mozgósítanunk kell. Hanem hadakozunk a humanizmus fegyvereivel. A zsidó iskola mindenkor megfelelő magas feladatának. Tanügyi kormányunk minden alkalommal dicsérrel említi az érdemeit. Szívre és lélekre, nyelvre és érzésre, szóval minden ízében jó magyar polgárokat nevelt a multban, nevelt a jelenben és még inkább nevelni fog a jövőben is. Szaporítsuk iskoláinkat — ez legyen egyik motónk — melyek Istent, királyt s hazát legyenek hivatva szolgálói. A chaszidizmus-lakta vidékekre vándor hit-szónokok helyett inkább tősgyökeres magyar-zsidó tanítókat kellene küldeni, hogy tisztítsák a fogalomzavart és világosítsák fel, tanítsák meg a tudatlanságot, hogy a műveltség, az igaz, jó magyarság és az őszinte vallásosság nem összeférhetetlenek. Lehet valaki vallásos anélkül, hogy német, hogy idegen fog erős és mély gyökeret verni a felvidéki még tudatlan, de vallásáért rajongó zsidó szívében, ha belátja, hogy lehet valaki testestől-lelkestől magyar és sovíniszta anélkül, hogy elvetné magától ősei vallását.

Magyar hit-szónokokra is égető szükségünk van. De magyarokra és hit-szónokokra, állandóan egy helyre letelepültek és nem vándorok. Ezen a téren — sajnos — hátrább vagyunk Európa minden országánál, még az agoniában lévő Törökországnál is. Síralmas és tarthatatlan már a jelenlegi igazán szegényteljes állapot, különösen a felvidéki vallásosabb zsidóságnál (pedig itt van a zsidóság zöme), kikkel örömmel üdvözölnök az igazi magyar hit-szónokot, ha az ugy a magyarok, mint Izrael Istenének is igaz szolgálója volna. De mit látunk? A liberálisabb, a congressista hitfelek fellegvárából, az Országos-Izraelita-Rabbiképzőintézetből kikerült papok, a haladópartiai büszkeségei és reményei nem feleltek meg teljesen a hozzájuk fűzött várakozásoknak, mert a magyarosodás terjesztővé és híu szolgálóivá lettek ugyan, de valójukat nem szolgálják odaadással. Az orthodoxia, a konzervatista hitfelek szemináriumának, az ország határain, a germanizáció főlétszékén lévő Pozsonyi Jesivátnak végzett növendékei, hitüknek hű katonái, de a magyarosodásnak fanatikus ellenségei. Így áll — sajnos — a dolgot. Szélsőség mindegyik oldalon. Ez az oka igen t. uraim, hogy a sátoraljúj helyi izr. hitközség mult évi pályázata is meddő maradt.

Abban a szerencsés, illetőleg inkább szerencsétlen helyzetben vagyok, hogy nagyon is jól ismerem e bajoknak mélyebb kulforrásait és utalhatok némileg az érdeklődőknek, merre és mily irányban kell az orvoslást kezdeni. Követeljük teljes erőnkkel az igazi magyar hit-szónokot édes hazánknak minden zugában. De tegyünk valamit az egészséges irányban is. Reformálni kell mindenkéltől a zsidó papnevelést! A Pozsonyi Jesivátn kötelezővé kell tenni az ott tanuló ifjak igazi magyar kiképezését. Nemcsak papirosan, hanem gyakorlatilag is. Nem elég a hetenkénti 1-2 magyar óra. Rendelj el a magas kormány a papi pályára készülő ifjak rendszeres kiképzését.

A hitközségek jövőendő vezetőinek adjanak oly alapot, lássák el annyit mű-

veltséggel, hogy a művelődés ellenségeivel, a csodarabbikkal sikeresen szembe szállhassanak. Nézetem szerint e célra legalkalmasabb volna a Jesivátn keretében egy az Országos Izraelita Rabbiképző alsó tanfolyamához hasonló intézet felállítani, hol 5 év alatt gimnáziumi érettségit tesznek a növendékek. Ezen említett tanfolyam nagyszerűen, bevált, minden ízében magyar, mintaiskola, mely a zsidó kultúrának igazán díszje. Egy ilyen intézetben 4 szaktanár, lelkiismeretes működéssel az ország eme északnyugati germanizáló határain a magyarosodásnak kiváló szolgálatot tehetnek. Felállítása sem kerülne sokba. Erre a célra gyűjtsek tehát filléreinket, erre kérjük az izraelita alap és a kormány támogatását is, akkor csakhamar magyar ige fog hangzani a négy folyó és három bérc honának minden zsinagógájában. Nem lesz akkor szükségünk vándorszónokokra.

W. J.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

A Sátoraljúj helyi Kereskedelmi Társulat-nak mult hó 23-ára kitűzött közgyűlése a megjelentek csekély száma miatt megtartható nem volt; az alapsz. 19. §-a értelmében a közgyűlés folyó hó 6-án vasárnap d. u. 3 órakor a város háza dísztermében lesz megtartva és a megjelent tagok számára való tekintet nélkül fog határozni. A mult meghívó tárgysorozata változatlan marad. E közgyűlésre a társulat t. tagjait tisztelettel meghívja a társulat elnöksége.

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali.) f. é. márczius hó 20-án tartott 70-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1901. évi mérlegek. Az elöttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1901. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 571.267.823 korona és 19 fillért tettek ki, és az év folyamán bevett díjak 25.501.529 korona 89 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 12.664.410 korona 50 fillérrel 147.165.146 korona 89 fillérre emelkedett. A tűz-biztosítási ágban a díjbevétel 11.890.311.770 korona biztosítási összeg után 19.179.387 korona 41 fillér volt, miből 8.453.497 korona 20 fillér viszont-biztosításra fordítottat úgy, hogy a tisztadíjbevétel 10.725.890 korona 21 fillérre rugott, mely összegből 7.267.495 korona 05 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 676.76%-át teszi ki. A jövő évben esedékessé váló díjkötelezvények összege 80.231.416 korona 02 fillér. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 4.937.050 korona 14 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2.197.096 korona 58 fillérre rugott. A betörésselopás elleni biztosítási ágban a díjbevétel 317.084 korona 80 fillért tett ki. Károkért a társaság 1901-ben 27.945.234 korona 91 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk tejében 716.540.625 korona és 97 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 133.470.273 korona 85 fillér esik, mely összeget a társaság 192845 káresetben fizette ki. A nyereséges tartalékok közül, melyek összesen 16.022.487 korona 99 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5.250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely a 3.379.624 korona 17 fillér külön tartalék, úgyszintén az évi nyereségből kihasított 350.000 korona, 10.402.487 korona 99 fillérre emeltetett fel; továbbá felemeltendő még 160.000 koronára rugó kétéves követelések tartaléka. Ezeket kivül fennáll még egy 560.000 koronát

kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangu értékekben vannak elhelyezve az idei átutalások folytán 173.458.451 koronára 60 fillérről 190.319.427 koronára 11 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	31,870.290 K. 66 f.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	17,799.821 K. 32 f.
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	2,467.253 K. 17 f.
4. Értékpapírok	122,468.568 K. 59 f.
5. Tárca váltók	1,140.190 K. 42 f.
6. A részvényesek biztosított adóselevei	7,350.000 K. — f.
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hittelezők követeléseinek levonásával	7,223.302 K. 95 f.
összesen	190,319.427 K. 11 f.

Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

* Tőke-Terebes és vidéke togyasztási szövetkezet e hó tizenharmadikán d. u. 4 órakor gyűlést tart.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Párviadal vétsége miatt állt tegnap a sátoraljúj helyi törvényszék előtt Biró Pál lapunk felelős szerkesztője és Rosner Imre a F. H. főmunkatársa. Ösmeretes még e párviadal története, amelynek előzményeit a Z. U. és F. H. közt, a politikai hullámok által erősebben felkavart szenvedélyek által tüzelt polémia szolgáltatta. A polémia élesebb kifejlődése párviadalra vezetett, amelyben Rosner Imre a fején súlyosabb vágást, Biró Pál a kezén könnyű karcot kapott. A sátoraljúj helyi kir. törvényszék tegnap reggel 9 órakor Fornszek Béla törvényszéki elnök vezetése mellett tárgyalta ezt az ügyet. Szavazó bírák voltak: Ferenczy Sándor és Gál Lajos. A vádhatóságot Sárospatak József kir. ügyész képviselte. A bizonyítási eljárás befejezése után kir. ügyész súlyos büntetést kért vádlottakra különösen azért, mert a párviadal vétségében mindketten visszaesésben vannak. Ezután Biró Pál és Rosner Imre személyesen adták elő védelmüket, kérve mindketten az enyhítő körülmények figyelembe vételét. A királyi törvényszék hosszas tanácskozás után kihirdette az ítéletet, amelylyel Biró Pált 3 havi és Rosner Imrét 2 hó és 21 napi államfogházra ítélte, indokában az enyhítő körülmények mellőzésével, pusztán a súlyosító körülmények figyelembe vételével. Úgy Biró, mint Rosner megfellebbezték az ítéletet.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Női előfizetők. Kérjük szives elnézését, azért késtünk vele egy kevéssé, mert a feleletet erre mai tárcarovatunk adja meg a legszebben. Gál Lajos a sátoraljúj helyi kir. törvényszék albirája, lapunk kitűnő munkatársa, aki lapunkban eddig is a legérdekesebb társadalmi kérdéseket oly szépen fejtegeti, a mai tárcájában gyönyörű ösmertetést ír erről a szép kérdéstről is. Azon kedves és kíváncsi kérdésére, hogy miképpen vélekedünk a női papuskormányról, szolgáljon ez a tárcza szives válaszul.
H. M. Homonna. Szivesen, részletesen is kell foglalkozni ezzel a kérdéssel.
Politikus Hegyalja. Május hó elején B. E. Nagyvárad. A címszallag rendezésénél történt a hiba, a reálamat lapokat megküldöttük.
O. K. Maróc. E rovatban csak előfizetőinknek válaszolunk.
L. A. B.-post. Előfizetés — f. é. június rendezve van.
R. H. Kir.-Helmeccz. Ezután is.
R. Z. Lelesz. Utána néztünk innen rendezés elmege, ha nem kapná pontosan tudósítást kérünk hogy az ottani postahivatalnál intézkedhessünk.
Nem közölhetők. A te galambpostád. — (Vers.) — Új árákról (Vezőreikk.) — Utolsó szerelem (Parádi Dóczy után.)

Kiadótulajdonos: Ehlert Gyula.

A 462/1902. számhoz.

Hirdetmény.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter 1902. évi márczius hó 20-án kelt 10585. sz. rendeletével a nagy-csebbi r. kath. templom és paplakon teljesítendő helyreállítási munkákat a hitközség által természetben kiszolgáltatandó esetleg 450 korona készpénzért megváltható 334 kézi és 34 ígás napszámon felül 5171 kor. 20 fillér költség összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkák kivitelének biztosítása céljából az 1902. évi április hó 21-ik napjának d. e. 10 órája a kir. áll. építészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyal inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt S.-A.-Ujhelyt, 1902. évi márczius hó 31-én.

M. kir. államépítészeti hivatal főnöke:

Hönsch Dezsó s. k.,
kir. főmérnök.

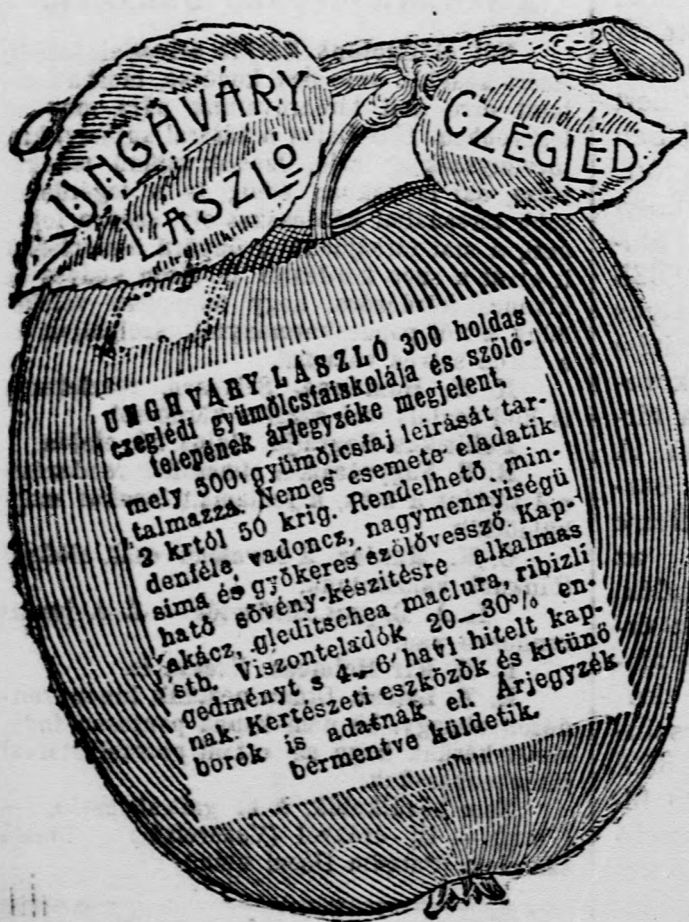
„Benzur Testvérek Cémentgyára“
MOGYORÓSKÁN.

Posta helyben, Zemplén-megye, vasúti állomás Őrmező.

Készít: Poctland és Román cementet és padozat lemezeket

legjobb minőségben

Ár- és mintalap k.ánatra bérmentve.

UNGÁRVÁRY LÁSZLÓ 300 holdas Czegledi gyümölcsfajta és szőlőtelepének árjegyzéke megjelent, mely 500 gyümölcsfajta leírását tartalmazza. Nemes esemete eladatik 2 krtól 50 krig. Rendelhető, mindenféle vadonc, nagymennyiségű szára és gyökere szőlővesztésre alkalmas ható sövény-készítésre. Ribizli, akác, gloditschea maclura, ribizli, stb. Vizontelszók 20-30% enyvedményt s 4-6 havt hitelt kapnak. Kertészeti eszközök és kütünők is adatnak el. Árjegyzék bérmentve küldetik.

Tavaszi és nyári évadra 1902.**Valódi brünni szövét**

jó minőségben
4 k. 50, 7 k. 40, 9 k. 60 f.
jobb minőségben 12 k.,
13 k. 80 f.
Egy teljes férfi ruhához (kabát, mellény és nadrág) finom minőségben 15 k. 50 f.
szükségeltető 3 m. finom,bb minőségben 17 k. 30 f.
10 ctr. hó szu szövét ára csak: le finomabb minőségben 20 k.

Valódi gvapjuszővetelek.

Egy szon öltönyhöz való fekete szövét ára 20 kor., felső kabát szövét, Tourista szövét és kamgarn szöveteiket szállít legjobb minőségben gyári áron

Siegel-Imhof Brünnben

a legismertebb és legszolidabb ruhaszövet raktára.

Mintát ingyen és portmentesen küld, a mintához hasonló küldeményért jótáll.

A magánvevők előnye, hogy a szöveteiket közvetlenül a gyárból rendelhetik.

3680/902. p.

Hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a m. kir. államvasutak Takta-harkányi állomásnak kibővítésére elrendelt s Kovács Károly és Kovács József telekkönyvi tulajdonait képező, harkányi 49. sz. tjkvben 411/a. hr. számu, a Harkány község telekkönyvi tulajdonát képező harkányi 62. sz. tjkvben 399. hr. sz. birtokrészletre vonatkozó kiséjajítási ügyben a kártalanítási eljárás megkezdésére 1902. évi április hó 29-ik napjának d. e. 9 órája a m. kir. államvasutak Takta-Harkány állomásainak II-ik osztályu váróterembe kitűzetett s a távollévők s ismeretlen tartózkodásu érdekeltek képviselőit Vitányi Bertalan szerencsi lakos ügyvéd kineveztetett; a fenti határnapra az érdekeltek oly hozzáadással idézettek, hogy elmaradásuk a kártalanítás tekintetében hozandó érdemleges határozatot gátolni nem fogja.

S.-a.-ujhelyi kir. törvényszéknek 1902. évi márczius hó 18. napján.

Gedeon,
jegyző.

Fornszek,
elnök.

131/1902. szám.

Faarverési hirdetmény.

A baesköi volt urb. birtokosság legelővé átalakítandó erdejében 25¹⁶ kat. hold területen álló 3230¹³⁴ m³-t tevő tölgy, bükk s gyertyán fatömegét, a melyből 2140⁵⁰⁸ m³ hasznofára s 1089⁶²⁶ m³ pedig tűzifára alkalmas, 1902. évi április hó 28-án délelőtt 11 órakor Baeskón a birói háznál zárt írásbeli ajánlattal egybekötött szóbeli árverés útján eladja.

Becsértéke 17995 kor. 66 fillér; a leteendő bánatpénz ezen összeg 10%-a.

Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel ellátva az urb. birtokosság elnökénél nyújtandók be a mondott napon d. e. 11 óráig. Elkésett, valamint utóajánlatok nem fogadhatnak el.

Az árverési, kihasználási és szerződési feltételek megtekinthetők a s.-a.-ujhelyi m. kir. járási erdőgondnokságnál s Baeskón az urb. birtokosság elnökénél.

M. kir. járási erdőgondnokság S.-a.-Ujhelyben.

Bérháztulajdonosoknak és földbirtokosoknak törlesztéses kölcsönt

42¹/₂ és 50 évre

jutányosan és előnyös feltételek mellett közvetít és értesítést ad

Sárkány József

Budapest, Váci-körut 21.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevitelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem

Jóhirnevű vendéglőmben kütünő asztali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá valódi hegyaljai számorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely. Korona u.

Sátoralja Ujhely város polgármesterétől.
3753/902. I.

Árverési hirdetmény.

Kovács Miksa utazótól lefoglalt 2 láda női fehérműveknek nyilvános elárverése elrendeltetvén.

Értesítettnek a venni szándékozók, hogy 1902. évi április hó 11-ik napján d. u. 2 órájára a közigazgatási jegyző hivatalos helyiségébe kitűzött árverésen jelentkezzenek.

Kelt Sátoralja-Ujhelyt, 1902. évi márczius hó 28-án.

Székely, polgármester.

Gömbölyű tölgy szőlőkarók

2 méter hosszúságban:

I-ső rendű hegyezett . . . ezre 44 kor.

I-ső rendű hegyezetlen . . . ezre 40 kor.

II-od rendű hegyezetlen ki-

hányás ezre 30 kor.

Az első rendűk 3-4-5-6 7 centm.

vastagok a vékonyabb végükön. — A

másodrendűk pedig 1¹/₂, 1¹/₄-2-2¹/₄-

2¹/₂-2¹/₄-3 centm. vastagok szintén a

vékonyabb végükön. — A karók szárazak

és szépek.

Megrendelhető:

Hosszúfalusy Andornál

Borsod-Nyéken.

Az árak a putnoki állomáson kocsiba rakva értendők.

Egy jó házból való fiu

tanulóul felvétetik **Bilanovits P. és társa** fűszer és csemege üzletében, S.-A.-Ujhely, fő-uteza.

Kordókat

használt petroleumosat, olajosat, kátrányosat vásárol a legmagasabb napiár mellett az első sátoraljujhelyi petróleum-finomító részvénytársaság.

Triesti Általános Biztosító Társaság

(Assicurazioni Generali)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám

a Közgazdaság rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG hazánk legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító társaság mérlegének főbb számadatait. Teljes méreleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.“, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság“ számára.

A s.-a.-ujhelyi főügynökség:

Reichard Mór és Fia.

HERCZ JENŐ

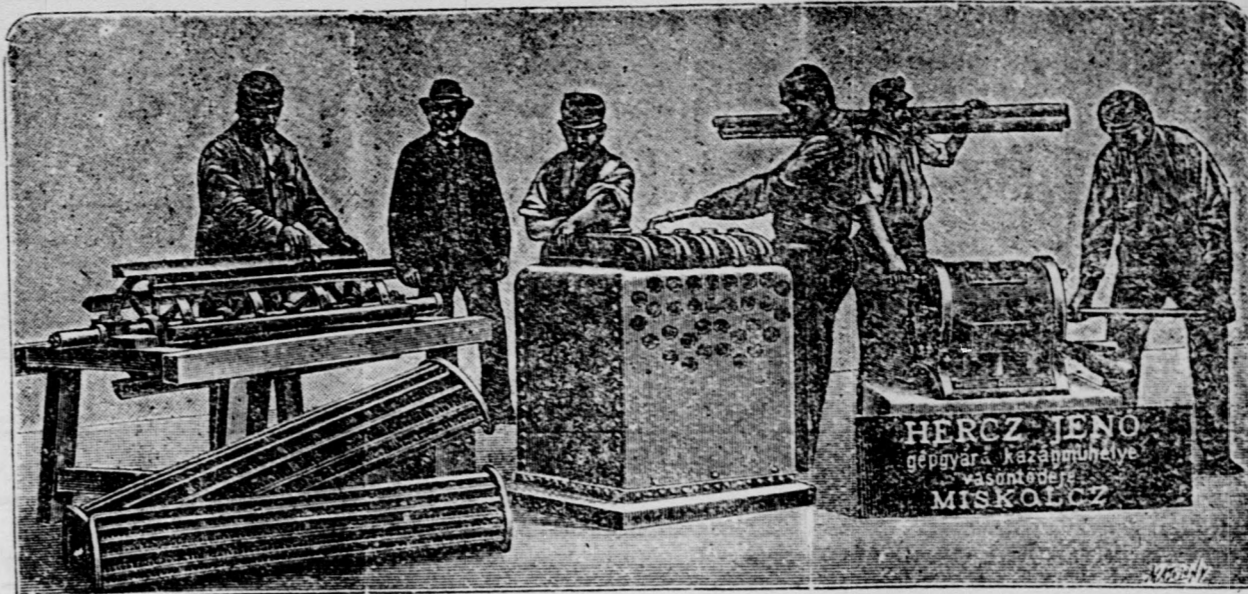
gazdazági gépgyára, kazánműhelye és vasöntődéje, gazdasági gépek és eszközök raktára

MISKOLCZON.

Clayton és Schuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok képviselőisége

és raktára.

Ajánlja jól berendezett gépjavitó műhelyét a t. gazdaközönség figyelmébe.

Gőzmozgonyok, cséplőgépek,
mindennemű

mezőgazdasági gépek javítását,

tűzszekrények, kazánmunkák elkészítését, legjobban, legjutányosabban fogantatosítja.

Állandó nagy raktár Clayton & Shuttleworth-féle kitűnő sorvető gépekben, egyetemes aczélekék, kettős ekék s más egyéb talajmivelő eszközökben.

Ekevasak, eke és vetőgép tartalékrészek mindig készletben vannak.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázó-ló-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Szagtalan

padló-viasz „Gloria“

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára.

Arany-fénymáz

képekerek stb. bearanyozására. 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz.

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 doboz ára 45 kr.

Mindenkor kaphatók

BEHYNA TESTVÉREK ezégnél **S.-A.-UJHELY.**

Bor-eladás.

1889. évi saját termésű valódi hegyaljai

szamorodni és asszú-bort

üvegenként is eladok.

Szamorodni 3 K. 20 f. Asszú 6 K. Finomabb asszú 10 K. literenkint.

könyvkereskedő **LÖVY ADOLF S.-A.-Ujhely.**

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és esemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia esemeték és magvak.

Uradmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer esemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Diócsemeték. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tényésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, ahol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll: kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czim:

„Érmelléki első szőlőoltvány-telep“ Nagy Gábor Nagy-Kágya, u. p. Székely-híd.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen. Legjobb szépítő szer.

A női szépség
elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitűnőbb és legbiztosabb a

FÖLDES-féle

Margit-Krém,

mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsirmentes. Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrkéreg (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat, redőket, himlőhelyeket és az arcot fehérré, simává és üdévé varázsolja.

Legkitűnőbb óvszer a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 1 kor., nagy 2 kor.
Margit hölgypor (3 színben) 1 kor. 20 fl. lér.
Margit szappan 70 fillér.
Margit fogpép (Zahnpaste) 1 korona.
Margit arcvíz 1 kor.
Számítalan elismerő és köszönő levél!
Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes be-
küldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerertárban drogeriában és illatszertárakban.

Főraktárak Sajhelyben: Kin-
cseffy Péter és Widder Gyula
gyógyszerertárak.

Hamisítók bírólilag üldözteknek. Csodás gyors hatása.

Törvényesen védve! Utánzóktól óvakodjunk!

Restitutions

Kwizda féle Restitutionsfluid

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.

1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő-és utóerősítő, liczarnoknál, inak merevségénél stb., az időmítésnél kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a fenti védjeggyel valódi. Kapható Auszr. — Magyarországon valamennyi gyógyszerertárban és gyógyszerkereskedésben. Főraktár: Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

A Richter-féle

LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszert, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapestben.

• Richter F. Ad. és társa,
•• csász. és kir. udvari szállító ••
Rudolstadt.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).
Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézősége, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészből fölölködtek, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilónként 16 krtól fölfelé szállítanak és a mi a festék szintisztatását illeti, azonos az olajfestékkel.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Alapítva 1866.

Alapítva 1866.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje
Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánl:

Gőzkazánokat,
Szesztartályokat,
Viztartályokat,
Gőzgépeket,
szeszgyár berendezéseket,
Malomberendezéseket,

Szenágy, Hoffmann és Társa
selyemárú háza
Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

BÁLI UJDONSÁGOK

teljes választéka raktárra érkezett. Cégünk elve csakis „First Class“ gyártmányok elárúsítása. Cégünk az országban az egyedüli, mely Lyon és Páris legelső s leghíresebb gyárosaival közvetlen összeköttetésben áll; az általunk lekötött minták és minőségek kizárólag cégünkönél szerezhetők be.

* Minden egyes árucikknek *

föltétlen szabott ára,

nyíltan, számokkal van jelölve, ennél fogva a tulbecslés teljesen ki van zárva.

Minták a vidékre kívánatra bérmentve küldetnek.

Szenágy, Hoffmann és Társa
selyemárú háza
Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

közegészségileg megvizsgálva és véleményezve.

Allein echter Balsam
des der Schutzengel-Apothekes
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.
E balzsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek, minden kóros állapotában, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájdalom köhögésnek s kigyógyít a legrégebb bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a váltólázot. 4. Meglepően gyógyítja a máj, a gyomor s a bélbetegségeket, különösen a gyomor, szélgyöcsöt. 5. Szelíden mozdítja elő a székélést s a vértisztulást, megiszítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypohondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatot tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájröhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűffogést, a szájnak s a gyomornak büszét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz, kiütés, varak, megfagyott s megégett tagokra, fül ellen, megszünteti a fefájást, zugást, szaggatást, közsévényt, fül-fájdalmat stb. Vigyázzunk tehát a zöld védjegyre amely itt fent látható.

A hol balzsamom nincs raktáron, onnan rendeljék meg közvetlenül nálam s címezzeék: An die Schutzengel-Apothekes des

A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Az utánzástól legjobban megóv a győrből megrendelés eredeti cartonos üvegekben, melyek Ausztria-Magyarország minden postaállomásra bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveggel 4 koronáért. Bosznia és Hercegovina részére 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 kor. 50 fillérért küldetnek meg. Kevesebb mint 12 kis vagy 6 dupla üveg nem küldetnek. — Szétküldés előre fizetés, vagy az összeg utánvétele mellett történik.

Miért szenved ön? Holott biztos reményt nyújtanak önnek a leg-avultabb seb gyógyítására is és csaknem mindig a legfájdalmasabb és veszedelmes műtetet, sőt amputációt is kikerülheti a

Thierry A. gyógyszerész valódi

Százlevelűrózsa-kenőcs

alkalmazásával, mely a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak enyhítésében utólérhetetlen. Valódi százlevelűrózsa-kenőcsöt alkalmaznak: a beteggyás nők fájós mellére, a tej lefolyás szorulásánál, a mellkeményedésnél, az orbáncznál s mindenféle régi bajnál, tátoagó láb-sebeknél, a sócsuszál, dagadt lábknál sőt a csontszunál is; továbbá vágott-, szurási-, lövés- s zúzott sebeknél; idegen testeknek, mint üveg és faszálka, homok, serét, tövis stb. kihúzására; minden kelés, kinővés, pokolvar és új képződéseknél, sőt még a ráknál; az új- és körömméregnél, hólyagoknál, sebesült lábknál, mindenféle égésbenél, megfagyott tagoknál, a hosszú fekvés által feltört bőrnél, nyakdaganatnál, vérkeléséknél és fülfolyásoknál stb.

A szállítás kizárólag az összeg előre küldése vagy utánvételezése mellett eszközöltek. Két tégely csomagolással, beleértve a postai csomagolás díját 3 kor. 50 fillér. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Mindenki óvakodjék a hatáskülső hamisításoktól és jó arra ügyelni, hogy ha a tégelybe van-e égetve a „Thierry Adolf Limitet angyalgyógy-szerének Pregrada“ védjegye.

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok
S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat

vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém meghívni a „Vörös ökör“ épületében a földszinten és az emeleten nyolcz teremben kényelmesen berendezett

BUTORRAKTÁRAIM

szíves megtekintésére, hol is hazai gyártmányu barok, ó-német és egyéb másnemű stilszerű butorok a legkényesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg, csinos és izlésteljes kivitelben kaphatók.

Egyben van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy bevásárlásaimból haza érkezve, a nagyon előnyösen tett vásárlásaim és a tulhalmazott árukészletem miatt raktáron lévő mindennemű butorokat tetemesen **leszállított olcsó árban** adom. Miért is kérem b. látogatásukat s igérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.